መለማመዲ

አብቲ ዝሐለፉ ሰሙን ብዝተምህርካዮ/ኪዮ ሐጺር ታሪክ ግእዝ መሠርት ነቶም ቀጺሎም ዘለዉ ሕቶታት ግቡእ መልሲ ብመሀብ ትምህርተ ግእዝ ተለማመድ

፩.ሳባ ፊደል መንቀረጾ?

፪.ናይ ሳባ ቋንቋ ሥነ ጽሑፍ ኪመጀመርታ ጊዜ አብቀርኒ አፍሪካ ዝጸሐፉ መን ’ዩ?

፫.አብዚ እዋን ’ዚ ናይ ሳባ ሥነ ጽሑፍ አበይን አበይን ከባቢ የርከብ?

፬.ሳባ ቋንቋ አብ ቀርኒ አፍሪካ እንታይ አበርክቶ አበርኪቱ?

፭.ግእዝ ዝበሎ ቃል በይናይ ማእኸላይ ፊደል ይጸሐፍ?

፮.ግእዝ ማለት እንትይ ማለት ’ዩ?

፯.ግዕዝ ተባሂሉ ብዐይን “ዐ” እንተ ተተጽሐፉ እንታይ ትርጉም ይህብ?

፰.ኒቋንቋ ግእዝ ኢሉ ዝሰየሞ መን ’ዩ?

፱.ንፍሬ ምናጦስን ኤዶስዮስን ግእዝ ዘምህሮም መምህር መን ይበሃል?

፲.ቋንቋ ግእዝ ቢሸውዐተ ድምፅን ፊደልን ዘራበሉ መን ’ዩ?

፲፩.ግእዝ ምስአይናይ ናይ ዓለም ቋንቋ ሕብረት ይምደብ?

፲፪.ኤዶስዮስን፣ፍሬምናጦስን፣ተስዓቱ ቅዱሳንን ግእዝ ዝተምህርዎ አበይ ዓዲ፣አበይ ቦታ ነበረ?

ሀርና ናይ ባዕሎም ፊደል ካብዘለዎም ናይ ዓለም ሀገራት ሐንቲ፤አብትሕቲ ሰሐራ ካብዘለዉ ናይ አፍሪካ ሀገራት ድማ ቀዳመይቲ ክትከውን ዘገበራ መሠረታዊ ናይስልጣነ ምልክታ ፊደለ ግእዝ'ዩ።ግእዝ ፊደል ክለዐል ከሎ አክሱም ትለዐል፤አክሱም ክትለዓል ከላድማ ግእዝ ይለዓል፤ናይ ዓለም ሥነጽሑፍን ታሪክን ሊቃውንቲውን አብ ሥነጽሑፋዊ ጽንዐቶ ኩሉ Aksumit literature(አክሱማዊ ሥነ ጽሑፍ)ኢሎም ከይጠቐሱ አይሐልፉን።እዚ ድማ ግእዝ ሥነ ጽሑፍ ማለቶም'ዮም።ናይ ግእዝ ሥነጽሑፍ መሠረት ዝኾነ ፊደል አቲ ቀጺሉ ዘሎ'ዩ

ናይ ፊደለ ግእዝ አቀማምጣ ክልተ ዓይነት'ዩ፤እቲ ሐደ አ.በ.ገ.ደ ኢሉ ዝጅምርዩ፤እቲ ሐደ ድማ ሀ.ለ.ሐ.መ.ኢሉ ዝጅምር'ዩ፤እዚ ብቀሊሉ ንምርዳእ ድማ እቲ ቀጺሉ ዘሎ አቀማምጣኦ ንርአ።

ናይ አ.በ.ገ.ደ አቀማምጣ		ናይ ሀ.ለ.ሐ.መ አቀማምጣ	
አ ግእዝ	መ ግእዝ	ሀ ግእዝ	ከ ግእዝ
በ »	ነ »	ለ »	ወ »
ገ »	ሠ »	ሐ »	ዐ »
ደ »	ዐ »	መ »	ዘ »
ሀ »	ፈ »	ሠ »	የ »
ወ »	ጸ »	ረ »	ደ »
ዘ »	ፀ »	ሰ »	ገ »
ሐ »	ቀ »	ቀ »	ጠ »
ኀ »	ረ »	በ »	ጸ »
ጠ »	ሰ »	ተ »	ጸ »
የ »	ተ »	ነ »	ፀ »
ከ »	ጸ »	ኀ »	ፈ »
ለ »	ፐ »	አ »	ፐ »

ዕሥራን ሽዱሽተን ፊደላተ ግእዝ ዝበሀሉ እዚኦም'ዮም።

ድምፀ ከናፍር	ድምፀ ከንፈር ወስን	ድምፀ ልሳን ወስን	ድምፀ ጽኑዕ ታሕንግ ወልሳን	ድምፀ ደሓራዊጽኑዕ ታሕናግ ወልሳን	ድምፀ ልምሉም ታሕናግ ወልሳን	ድምፀ ዓንቀር	ድምፀ ጠባቂ ጕርዔ	ድምፀ ልሕሉሕ ጕርዔ
መ በ ወ ጰ ፕ	በ ፈ	ሰ ጸ	ሠ ፀ ለ ረ ተ ነ ደ ዘ ጠ	የ	ቀ ከ ገ	ኀ	ሐ ዐ	ሀ አ

ምርባሕ ፊደለ ግእዝ

ፏ.አ.በ.ገ.ደ ቢሸውዐተ ክራባሕ ከሎ

ግእዝ	ካዕብ/ካልኣይ/	ሣልሥ/ሣልሣይ/	ራብዕ/ራብዓይ/	ሐምስ/ሐምሳይ/	ሳድስ/ሻድሻይ/	ሳብዕ/ሻውዓይ/
አ	ኡ	ኢ	ኣ	ኤ	እ	ኦ
በ	ቡ	ቢ	ባ	ቤ	ብ	ቦ
ገ	ጉ	ጊ	ጊ	ጌ	ግ	ጎ
ደ	ዱ	ዲ	ዳ	ዴ	ድ	ዶ
ሀ	ሁ	ሂ	ሃ	ሄ	ህ	ሆ
ወ	ዉ	ዊ	ዋ	ዌ	ው	ዎ
ዘ	ዙ	ዚ	ዚ	ዜ	ዝ	ዞ
ሐ	ሑ	ሒ	ሓ	ሔ	ሕ	ሖ
ጎ	ጉ	ጊ	ጋ	ጌ	ጎ	ጐ
መ	ሙ	ሚ	ማ	ሜ	ም	ሞ
ነ	ኑ	ኒ	ና	ኔ	ን	ኖ
ሠ	ሡ	ሢ	ሣ	ሤ	ሥ	ሦ
ዐ	ዑ	ዒ	ዓ	ዔ	ዕ	ዖ
ፈ	ፉ	ፊ	ፋ	ፌ	ፍ	ፎ
ጸ	ጹ	ጺ	ጻ	ጼ	ጽ	ጾ
ፀ	ፁ	ፂ	ፃ	ፄ	ፅ	ፆ
ቀ	ቁ	ቂ	ቃ	ቄ	ቅ	ቆ
ረ	ሩ	ሪ	ራ	ሬ	ር	ሮ
ሰ	ሱ	ሲ	ሳ	ሴ	ስ	ሶ
ተ	ቱ	ቲ	ታ	ቴ	ት	ቶ
ጸ	ጹ	ጺ	ጻ	ጼ	ጽ	ጾ
ፐ	ፑ	ፒ	ፓ	ፔ	ፕ	ፖ

ግእዝ(ቀዳማይ)	ካእብ(ካልኣይ)	ሣልሥ(ሣልሣይ)	ራብዕ(ራብዓይ)	ሐምስ(ሐምሻይ)	ሳድስ(ሻድሻይ)	ሳብዕ(ሻውዓይ)
ሀ	ሁ	ሂ	ሃ	ሄ	ህ	ሆ
ለ	ሉ	ሊ	ላ	ሌ	ል	ሎ
ሐ	ሑ	ሒ	ሓ	ሔ	ሕ	ሖ
መ	ሙ	ሚ	ማ	ሜ	ም	ሞ
ሠ	ሡ	ሢ	ሣ	ሤ	ሥ	ሦ
ረ	ሩ	ሪ	ራ	ሬ	ር	ሮ
ሰ	ሱ	ሲ	ሳ	ሴ	ስ	ሶ
ቀ	ቁ	ቂ	ቃ	ቄ	ቅ	ቆ
በ	ቡ	ቢ	ባ	ቤ	ብ	ቦ
ተ	ቱ	ቲ	ታ	ቴ	ት	ቶ
ነ	ኑ	ኒ	ና	ኔ	ን	ኖ
ኘ	ኙ	ኚ	ኛ	ኜ	ኝ	ኞ
አ	ኡ	ኢ	ኣ	ኤ	እ	ኦ
ከ	ኩ	ኪ	ካ	ኬ	ክ	ኮ
ወ	ዉ	ዊ	ዋ	ዌ	ው	ዎ
ዐ	ዑ	ዒ	ዓ	ዔ	ዕ	ዖ
ዘ	ዙ	ዚ	ዛ	ዜ	ዝ	ዞ
የ	ዩ	ዪ	ያ	ዬ	ይ	ዮ
ደ	ዱ	ዲ	ዳ	ዴ	ድ	ዶ
ገ	ጉ	ጊ	ጋ	ጌ	ግ	ጎ
ጠ	ጡ	ጢ	ጣ	ጤ	ጥ	ጦ
ጸ	ጹ	ጺ	ጻ	ጼ	ጽ	ጾ
ፀ	ፁ	ፂ	ፃ	ፄ	ፅ	ፆ
ፀ	ፁ	ፂ	ፃ	ፄ	ፅ	ፆ
ፈ	ፉ	ፊ	ፋ	ፌ	ፍ	ፎ
ፐ	ፑ	ፒ	ፓ	ፔ	ፕ	ፖ

አቡነ ሰለማን አክሱማውያን መምህራንን አበራብዓይ ምኢቲ ክፍለ ዘመን ዘራብሕዎ ፊደል እዙይ ’ ዩ